U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **X. D. N.**, zast. advokátem Mgr. Ondřejem Fialou, Václavské náměstí 808/66, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 3. 2022, čj. OAM-61/ZA-ZA11-HA15-2022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci ze dne 1. 9. 2022, čj. 58 Az 4/2022-21,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce, státní příslušník Vietnamu, podal dne 21. 1. 2022 žádost o udělení mezinárodní ochrany.

[2] V žádosti a během pohovoru uvedl následující skutečnosti. Do České republiky přicestoval v listopadu 2016. Důvodem příjezdu byla finanční pomoc rodičům, neboť ve Vietnamu měl problém obstarat si zaměstnání. Od roku 2016 do roku 2019 pobýval v České republice na zaměstnaneckou kartu. O zaměstnaneckou kartu přišel, neboť agentura, která mu zajišťovala zaměstnání, pochybila při vyřizování dalšího pracovního povolení. Od roku 2019 žalobce v České republice pobývá nelegálně; v září 2019 obdržel výjezdní příkaz. Po ztrátě pobytového oprávnění se do Vietnamu nevrátil, protože nemá peníze na cestu a ve Vietnamu nemá možnost najít si zaměstnání. V roce 2022 mu bylo uděleno správní vyhoštění.

[3] V České republice žalobce nyní pracuje nelegálně jako výpomoc v kuchyni. Je zdravý, nevyznává žádné náboženství, nikdy nebyl členem politické strany ani nebyl jinak politicky aktivní. Ve Vietnamu nebyl trestně stíhán, neměl potíže s bezpečnostními složkami nebo jinými státními orgány. Nesetkal se ani s překážkami kvůli své rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině či politickému

přesvědčení. V minulosti v České republice ani v jiných státech o mezinárodní ochranu nežádal.

[4] Ke svému rodinnému stavu žalobce uvedl, že je svobodný. Je biologickým otcem nezletilé dcery, která je slovenskou státní příslušnicí. V rodném listě dcery není uveden jako otec, neboť matka dcery, státní příslušnice Vietnamu, ještě nebyla v době těhotenství rozvedená. Dcera žije se svou matkou (družkou žalobce) v Bratislavě, kde je žalobce pravidelně (jednou týdně) navštěvuje.

[5] Žalovaný rozhodnutím ze dne 7. 3. 2022 zamítl žalobcovu žádost o udělení mezinárodní ochrany podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, jako zjevně nedůvodnou. Dospěl k závěru, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu, a zároveň jako důvod své žádosti uvedl pouze ekonomické důvody (v České republice chce zůstat a pracovat, aby mohl finančně podporovat svou dceru a družku).

[6] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu ke krajskému soudu, který ji zamítl v záhlaví uvedeným rozsudkem.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[7] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost. Kasační stížnost je podle stěžovatele přijatelná a důvodná.

[8] Krajský soud totiž věc nesprávně posoudil a nezohlednil, že žalovaný mohl zamítnout stěžovatelovu žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou jen v případě, v němž by dospěl k závěru, že nepřichází v úvahu žádná z forem mezinárodní ochrany (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 1. 2011, čj. 5 Azs 6/2010-107).

[9] Stěžovatel namítl, že ve správním řízení neuváděl pouze ekonomické důvody pro udělení mezinárodní ochrany, ale o udělení mezinárodní ochrany žádal také z důvodu pravidelného styku se svou nezletilou dcerou a družkou (matkou nezletilé dcery). Žalovaný se však nijak nezabýval tím, zda stěžovateli bylo možné udělit azyl za účelem sloučení rodiny, humanitární azyl, anebo doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny. Žalovaný rovněž postupoval v rozporu se zásadou materiální pravdy, neboť se nedostatečně zaměřil na rodinnou situaci stěžovatele a veškeré stěžovatelovy důvody pro podání žádosti nesprávně shrnul jako čistě ekonomické.

[10] Nebyly tedy splněny podmínky § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu a žalovaný nemohl zamítnout žádost jako zjevně nedůvodnou.

[11] Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti. Uvedl, že obstaral dostatečné množství podkladů, ze kterých vyplynulo, že skutečným motivem stěžovatelovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla legalizace jeho pobytu na území České republiky jen

z ekonomických důvodů. Žádost o udělení mezinárodní ochrany proto správně zamítl jako zjevně nedůvodnou.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[12] Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá podle § 104a s. ř. s. ve znění účinném od 1. 4. 2021 otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, NSS kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (blíže k tomu usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28, body 10-12).

[13] Po posouzení věci NSS dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. NSS neshledal žádné pochybení krajského soudu, které by založilo její přijatelnost.

[14] NSS souhlasí se závěrem žalovaného, který následně potvrdil v bodu 12 svého rozsudku také krajský soud, že jediným důvodem stěžovatelova příchodu do České republiky a současně i jeho jediným důvodem k setrvání v České republice jsou ekonomické důvody. Jak již NSS obsáhle zrekapituloval v bodech 2 - 3 tohoto rozsudku, příchod do České republiky stěžovatel odůvodnil výlučně nemožností obstarat si ve Vietnamu zaměstnání. Jako důvod setrvání v České republice stěžovatel opět uvedl především své zaměstnání, neboť „*v České republice chce pracovat, aby mohl dávat finanční prostředky přítelkyni a dceři*“.

[15] Je pravda, že stěžovatel uvedl, že má na Slovensku nezletilou dceru a družku, které pravidelně navštěvuje. Jak však konstatoval již krajský soud v bodu 14 svého rozsudku, pro posouzení, zda tato skutečnost mohla odůvodnit udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, je rozhodné, že družka s nezletilou dcerou pobývají právě na území Slovenska (cizího státu), nikoli na území České republiky. NSS ustáleně judikuje, že posouzení možného porušení mezinárodních závazků České republiky ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu (ve zdejším případě čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv, resp. Úmluvy o právech dítěte) se provádí v případě, kdy má žadatel rodinné či osobní vazby vytvořené na území České republiky (k tomu srov. již rozsudek NSS ze dne 28. 11. 2008, čj. 5 Azs 46/2008-71, z nedávných rozhodnutí například usnesení ze dne 20. 5. 2021, čj. 4 Azs 376/2020-36, bod 9). Udělení mezinárodní ochrany na území České republiky tedy nemohl odůvodnit ani stěžovatelův rodinný život a také žalovaný neměl důvod se jím blíže zabývat.

[16] Přisvědčit nelze ani námitce, podle které mohl žalovaný zamítnout stěžovatelovu žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou až v případě, v němž by dospěl k závěru, že v úvahu nepřichází žádná z forem mezinárodní ochrany. Jak stěžovateli vysvětlil krajský soud v bodu 13 přezkoumávaného rozsudku, v nynější věci nelze vycházet z usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 1. 2011, čj. 5 Azs 6/2010-107. Rozšířený senát vycházel ze znění § 16 zákona o azylu, který tehdy neobsahoval současný odst. 3. Současný § 16 odst. 3 byl do zákona o azylu vložen až novelou provedenou zákonem č. 314/2015 Sb. účinnou dnem 18. 12. 2015. NSS tedy souhlasí s krajským soudem, že podle současného znění § 16 odst. 3 zákona o azylu nemusel žalovaný v případě, kdy dospěl k závěru

o zjevné nedůvodnosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany, posuzovat splnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany podle § 13, 14, resp. 14b zákona o azylu. To dostatečně vyplývá již jen ze samotného znění § 16 odst. 3 zákona o azylu a tento závěr již vícekrát potvrdil i NSS (srov. např. usnesení NSS ze dne 16. 2. 2021, čj. 10 Azs 258/2020-53, bod 10, či usnesení NSS ze dne 2. 7. 2021, čj. 9 Azs 56/2021-59, bod 16).

[17] NSS tedy shrnuje, že byly splněny obě podmínky zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu: a) stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a; b) stěžovatel relevantně uvedl pouze ekonomické důvody. Řízení o udělení mezinárodní ochrany není prostředkem k legalizaci pobytu, resp. k překlenutí problémů se získáním pobytového oprávnění (tento závěr vyslovil NSS například již v rozsudku ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94, z nedávných rozhodnutí například v usnesení ze dne 5. 10. 2022, čj. 4 Azs 101/2022-29, bod 11).

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Z výše uvedených důvodů NSS kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[19] O náhradě nákladů řízení NSS rozhodl podle úspěchu ve věci podle § 60 odst. 1 a § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51–53). Stěžovatel úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 17. ledna 2023

Ondřej Mrákota
předseda senátu